

Євангеліє від Марка

Проповідь Івана Хрестителя

¹ Початок Доброї Звістки Ісуса Христа, Сина Божого. ² Як написано в пророка Ісаї:
«Ось Я посилаю Мого посланця перед обличчям
Твоїм,

який приготує дорогу перед Тобою.*

³ Голос кличе в пустелі:

„Приготуйте дорогу Господеві,
вирівняйте шляхи для Нього!“†

⁴ У пустелі з'явився Іван, який хрестив людей та проповідував хрещення покаяння для прощення гріхів. ⁵ І приходили до нього люди з усієї Юдейської землі та всі мешканці Єрусалима й були охрещені Іваном у річці Йордані, визнаючи свої гріхи. ⁶ Іван носив одяг із верблюжої шерсті й шкіряний пояс довкола стегон. Він їв сарану та дикий мед. ⁷ Він проповідував та казав: «Після мене йде Сильніший за мене, Якому я не достойний навіть, схилившись, розв'язати ремінці Його сандалій. ⁸ Я хрещу вас водою, а Він буде хрестити вас Духом Святим».

Хрещення Ісуса

⁹ У ті дні прийшов Ісус із Назарета, що в Галілеї, та був хрещений Іваном у Йордані. ¹⁰ Коли Ісус виходив із води, то відразу побачив розкриті небеса та Духа, Який сховався на Нього, як голуб. ¹¹ І голос із неба пролунав: «Ти Син Мій улюблений, Тебе Я вподобав!»

Диявол спокушає Ісуса

---

* **1:2** 1:2 Див. Мал. 3:1. † **1:3** 1:3 Див. Іс. 40:3.

12 І зразу ж Дух повів Ісуса в пустелю. 13 Він пробув сорок днів[‡] у пустелі, і сатана спокушав Його. Там Він перебував серед диких звірів, і ангели служили Йому.

Початок служіння в Галілеї

14 Після ув'язнення Івана Ісус прийшов до Галілеї, проповідуючи Добру Звістку Бога. 15 Він казав: **«Настав час, і наблизилося Царство Боже. Покайтеся та увіруйте в Добру Звістку!»**

Покликання перших учнів

16 Коли Ісус проходив біля Галілейського моря, то побачив Симона та Андрія, брата Симонового, які закидали сіті в море, оскільки були рибалками. 17 Ісус сказав їм: **«Ідіть за Мною, і Я зроблю вас ловцями людей»**. 18 Вони відразу залишили сіті та пішли за Ним.

19 Потім пішов трохи далі й побачив Якова, сина Зеведеева, та Івана, його брата. Вони були в човні та лагодили сіті. 20 Він зараз же покликав їх. Вони залишили свого батька Зеведея з наймитами в човні та пішли за Ісусом.

Ісус виганяє нечистого духа

21 Коли прийшли до Капернаума, то відразу в Суботу пішли до синагоги, де Він почав навчати.

22 Люди дивувалися Його вченню, бо Він навчав їх як Той, Хто має владу, а не як книжники. 23 Саме тоді в синагозі був чоловік, одержимий нечистим духом.

Він закричав 24 кажучи:

—Що Тобі до нас, Ісусе з Назарета? Ти прийшов знищити нас? Я знаю, Хто Ти – Святий Божий!

25 Але Ісус наказав йому:

—Замовкни та вийди з нього!

[‡] 1:13 1:13 Див. Вих. 24:18.

26 Тоді нечистий дух почав трясти чоловіка в конвульсіях і, голосно закричавши, вийшов із нього.
27 Усі здивувалися, так що запитували одне одного: «Що це таке? Нове вчення, яке має владу! Він наказує нечистим духам, і вони слухаються Його!»
28 Звістка про Ісуса негайно розійшлася всюди, по всій Галілейській околиці.

Ісус зцілює багатьох хворих

29 Коли вийшли з синагоги, вони з Яковом та Іваном відразу прийшли в дім Симона та Андрія.
30 Теща Симона лежала в гарячці, тож зараз же сказали Ісусові про неї. 31 Він підійшов, узяв її за руку та підняв, і гарячка залишила жінку, так що вона почала прислуговувати їм. 32 Коли ж настав вечір, після заходу сонця, привели до Нього багатьох хворих та біснуватих. 33 Усе місто зібралось перед дверима. 34 Він зцілив багатьох хворих на різні недуги та з багатьох вигнав демонів. Не дозволяв демонам говорити, бо вони знали, Хто Він.

Ісус проповідує в Галілеї

35 Рано-вранці Ісус встав ще до світанку, вийшов та пішов у пустинне місце й там молився.

36 Симон і ті, що були з ним, пішли шукати Його
37 й, знайшовши, сказали Йому:

—Усі шукають Тебе!

38 Він відповів їм:

—Ходімо до інших міст, у сусідні села, щоб Я і там проповідував, адже для цього Я прийшов.

39 Він пішов та проповідував у їхніх синагогах по всій Галілеї, виганяючи демонів.

Зцілення прокаженого

⁴⁰ Одного разу до Нього прийшов прокажений, упав на коліна й благав:

— Якщо хочеш, можеш мене очистити.

⁴¹ Ісус, змилосердившись, простягнув руку, доторкнувся до нього й промовив:

— **Хочу, будь чистим!**

⁴² Тієї ж миті проказа залишила його, і він був очищений.

⁴³ Ісус негайно відіслав його та попередив ⁴⁴ кажучи:

— **Дивись, нікому не кажи нічого, але йди, покажи себе священникові та принеси жертву за своє очищення, як наказав Мойсей, їм на свідчення.**

⁴⁵ Але той пішов і почав всюди проповідувати та поширювати цю звістку, так що Ісус більше не міг відкрито увійти в місто, а перебував у пустинних місцях, і люди приходили до Нього звідусіль.

2

Ісус зцілює паралізованого

¹ Коли через декілька днів Ісус знов прийшов до Капернаума, розійшлася чутка, що Він удома. ² Тоді зібралось так багато людей, що не було вже місця навіть біля дверей. Коли Ісус проповідував їм Слово, ³ прийшли до Нього якись люди із паралізованим, якого несли четверо. ⁴ Побачивши, що не можуть пройти через натовп, вони зійшли на покрівлю й, розібравши її там, де був Ісус, спустили ліжко, на якому лежав паралізований. ⁵ Побачивши їхню віру, Ісус сказав паралізованому: **«Сину, прощаються тобі гріхи!»**

⁶ Деякі книжники, які там сиділи, міркували у своїх серцях: ⁷ «Чому Він так говорить? Він богохульствує! Хто може прощати гріхи, окрім одного Бога?»

⁸ Але Ісус, відразу дізнавшись Своїм Духом, про що вони в собі міркують, запитав їх: «Чому ви так роздумуете у ваших серцях?» ⁹ Що легше сказати паралізованому: „Прощаються твої гріхи!“ чи „Встань, візьми своє ліжко й ходи!“? ¹⁰ Але щоб ви знали: Син Людський має владу на землі прощати гріхи». І сказав паралізованому: ¹¹ «Кажу тобі: встань, візьми своє ліжко та йди додому!» ¹² Той відразу ж встав, узяв своє ліжко та на очах у всіх вийшов. Усі були здивовані та прославляли Бога, кажучи: «Ніколи ми такого ще не бачили!»

Покликання Левія

¹³ Ісус знову пішов до моря. Увесь натовп приходив до Нього, і Він навчав їх. ¹⁴ Проходячи далі, Він побачив Левія, сина Алфеевого, який сидів при збиранні мита, і сказав йому: «Іди за Мною!» Той, вставши, пішов за Ісусом.

¹⁵ І сталося, коли Ісус сидів за столом у домі Левія, то багато митників та грішників їли разом з Ісусом та Його учнями, адже їх було чимало, і вони слідували за Ним.

¹⁶ Книжники та фарисеї, побачивши, що Він їсть разом із митниками й грішниками, сказали Його учням:

— Чому Він їсть разом із митниками й грішниками?

¹⁷ Але Ісус, почувши це, відповів їм:

— Не здорові потребують лікаря, а хворі. Я прийшов покликати до покаяння не праведних, а грішників.

Питання про піст

¹⁸ У той час, коли учні Івана та фарисеїв постилися, вони підійшли до Ісуса й запитали Його:

— Чому Іванові учні та учні фарисеїв постять, а Твої учні не постять?

19 Ісус відповів:

—Чи можете друзів нареченого змусити постити, доки наречений з ними? Доки наречений з ними, не можуть постити. 20 Але настануть дні, коли наречений забереться від них, і тоді, того дня, поститимуть.

21 Ніхто не пришиває латки з нової тканини до старої одежі, адже латка з нової тканини збіжитья та відірве зі старої одежі, і діра стає ще більшою. 22 Ніхто не вливає молодого вина в старі бурдюки, бо молоде вино розірве бурдюки – і вино та бурдюки пропадуть. Але молоде вино *вливають* у нові бурдюки.

Ісус - Господь Суботи

23 Довелося Ісусові в Суботу проходити через засіяні поля. Його учні почали дорогою зривати колосся.

24 Фарисеї сказали Йому:

—Дивись! Чому вони в Суботу роблять те, чого не дозволено?

25 Він сказав їм:

—Ви ніколи не читали, що зробив Давид,^{*} коли був у нужді й зголоднів він, а також і ті, що були з ним?

26 Як увійшов у Дім Божий у часи первосвященника Авіатара та з'їв хліби покладання, котрі не дозволено їсти нікому, окрім священників,[†] і як дав і тим, хто був із ним?

27 Потім сказав їм:

—Субота створена для людини, а не людина для Суботи. 28 Адже Син Людський – Господь і Суботи.

---

^{*} **2:25** 2:25 Див. 1 Сам. 21:1-6. [†] **2:26** 2:26 Див. Вих. 20:8-10; Повт. 5:12-14.

3

Ісус зцілює в Суботу

¹ Ісус знову зайшов у синагогу. Там був чоловік із всохлою рукою. ² Фарисеї уважно стежили за Ісусом, чи зцілить його в Суботу, щоб звинуватити Його. ³ Ісус сказав чоловікові, що мав всохлу руку: **«Стань посередині!»**

⁴ Потім сказав їм: **«У Суботу дозволено робити добро чи зло? Спасати життя чи вбивати?»** Але вони мовчали. ⁵ Подивившись на них з обуренням та скорботою через впертість їхніх сердець, Він сказав чоловікові: **«Простягни руку!»** Той простягнув, і його рука була зцілена. ⁶ Фарисеї ж вийшли та радились з іродіанами проти Нього, як Його вбити.

Натовпи йдуть за Ісусом

⁷ Ісус же разом зі Своїми учнями відійшов до моря. За Ним ішов великий натовп із Галілеї та Юдеї, ⁸ Єрусалима, Ідумеї, з-за Йордану, з Тира та Сидона. Багато людей, почувши, що Він робить, прийшли до Нього. ⁹ Ісус звелів Своїм учням приготувати для Нього невеликий човен, щоб натовп не тиснув на Нього. ¹⁰ Адже Він зцілив багатьох, і всі, що мали недуги, тиснулися, аби доторкнутися до Нього. ¹¹ Нечисті духи, коли бачили Його, падали долілиць перед Ним та кричали: «Ти – Син Божий!» ¹² Однак Він суворо наказував їм, щоб не виявляли Його.

Обрання дванадцятьох учнів

¹³ Ісус зійшов на гору та покликав до Себе, кого схотів Він, і вони прийшли до Нього. ¹⁴ І обрав дванадцятьох, яких назвав апостолами, щоб були з

Ним, щоб посилати їх проповідувати ¹⁵ і щоб вони мали владу виганяти демонів.

¹⁶ Він обрав дванадцятьох:

Симона, якому дав ім'я Петро,

¹⁷ Якова, сина Зеведеєвого, і його брата Івана, яких назвав Воанергес, що означає «сини грому»,

¹⁸ Андрія,

Филипа,

Варфоломія,

Матвія,

Фому,

Якова, сина Алфеєвого,

Тадея,

Симона Кананита

¹⁹ і Юду Іскаріота, який зрадив Ісуса.

Ісус та Вельзевул

²⁰ Потім, коли прийшов додому, знову зібрався великий натовп, так що Ісус та Його учні не могли навіть поїсти. ²¹ Рідні Ісуса, почувши про це, прийшли, щоб забрати Його, бо казали: «Він втратив розум».

²² Книжники, які прийшли з Єрусалима, казали: «Він одержимий Вельзевулом! Він виганяє демонів силою володаря демонів».

²³ Тоді Ісус, покликавши їх до Себе, сказав їм притчами: **«Як може сатана виганяти сатану?»**

²⁴ **Якщо якесь царство розділене в собі, таке царство не зможе встояти. ²⁵ І якщо якийсь дім розділений в собі, такий дім не зможе встояти. ²⁶ Якщо сатана повстав проти самого себе й розділився, то не зможе встояти. Але йому прийшов кінець. ²⁷ Ніхто не може увійти в дім сильного та пограбувати його**

майно, якщо спочатку не зв'яже сильного. Лише тоді пограбує його дім. ²⁸ Істинно кажу вам: людям простяться всі гріхи та всі богохульства, ²⁹ але той, хто богохульствує проти Святого Духа, не має прощення довіку, а має вічну провину».

³⁰ Він сказав це, бо вони говорили: «Він одержимий нечистим духом».

Мати та брати Ісуса

³¹ Прийшли Його мати та брати і, стоячи надворі, послали до Нього, щоб покликати Його. ³² Люди, що сиділи навколо Нього, сказали Йому:

—Ось Твоя мати, Твої брати та сестри стоять надворі та кличуть Тебе.

³³ Він відповів:

—Хто Моя мати і Мої брати?

³⁴ І, подивившись на тих, хто сидів навколо, сказав:

—Ось Моя мати та Мої брати. ³⁵ Бо той, хто виконує волю Божу, є Мені братом, сестрою і матір'ю.

4

Притча про сіяча

¹ Ісус знов почав навчати на березі моря. І зібрався біля Нього великий натовп, так що Він зайшов у човен та сів у ньому на морі, а всі люди були біля моря, на березі.

² Він багато навчав їх притчами й казав до них у Своєму навчанні: ³ «Слухайте! Ось сіяч вийшов сіяти. ⁴ Коли він сів, деякі зерна впали біля дороги; прилетіли птахи та повидзьобували їх. ⁵ Інші впали на кам'янистий ґрунт, де не було багато землі, і відразу проросли, бо земля була неглибока. ⁶ Коли зійшло сонце, то опалило паростки, вони зів'яли й, не

маючи коріння, всохли. ⁷ Ще інші впали поміж терни. Терни вирости та задушили їх, і не дали врожаю. ⁸ А інші впали в добру землю та дали врожай, який зійшов, виріс та вродив у тридцять, у шістдесят та в сто разів більше».

⁹ І сказав: «Хто має вуха, щоб слухати, слухайте!»

¹⁰ Коли Ісус залишився на самоті, ті, що були разом із Ним та дванадцятьма, запитали Його про притчі.

¹¹ Він відповів: «Вам дана таємниця Царства Божого, а для тих, хто ззовні, усе в притчах, ¹² щоб „дивлячись очима, не бачили і, слухаючи вухами, не розуміли,

щоб не повернулися і щоб не були прощені!“*»

¹³ Потім сказав: «Невже ви не зрозуміли цієї притчі? Як тоді ви зрозумієте всі притчі? ¹⁴ Сіяч сіє Слово. ¹⁵ Те, що посіяне біля дороги, – це ті, що чують Слово; але коли чують, відразу приходиться сатана й забирає Слово, посіяне в них. ¹⁶ Посіяне на кам'янисту землю означає тих, що, почувши Слово, відразу з радістю приймають його. ¹⁷ Але не мають коріння в собі, є тимчасовими. Коли настають труднощі або гоніння за Слово, вони відразу відпадають. ¹⁸ Посіяне серед тернів означає тих, що чують Слово, ¹⁹ але турботи цього віку, омана багатства та інших бажань придушують Слово, і воно залишається безплідним. ²⁰ А посіяне в добру землю означає тих, що чують Слово, приймають його та приносять врожай: один у тридцять, інший у шістдесят, інший у сто разів більший».

Приклад світильника

---

* **4:12** 4:12 Див. Іс. 6:9, 10.

²¹ Ісус сказав їм: «Хіба хтось приносить світильник, щоб поставити його під посудину або під ліжку? Ні, його приносять, щоб поставити на поставець. ²² Бо немає нічого прихованого, що не було б відкритим, і нічого таємного, що не виявилось б. ²³ Якщо хтось має вуха, нехай слухає!»

²⁴ І сказав їм: «Будьте уважні, що ви чуєте. Адже якою мірою міряєте ви, такою і вам виміряють і додадуть вам. ²⁵ Бо тому, хто має, додасться, і матиме надмірно, а від того, хто не має, і те, що має, забереться».

Притча про насіння, яке зростає

²⁶ Він сказав: «Царство Боже схоже на чоловіка, який засіяв поле. ²⁷ І чи спить чоловік, чи прокидається, вночі чи вдень, насіння сходить та росте, а як це – він сам не знає. ²⁸ Земля сама приносить плід: спочатку стебло, потім колос, а потім повний колос зерна. ²⁹ Коли ж врожай дозріває, він одразу надсилає женців із серпами, бо настали жнива».

Притча про гірчичне зерно

³⁰ І сказав Він: «До чого подібне Царство Боже? Якою притчею його пояснити? ³¹ Воно подібне до гірчичного зерна. Коли його сіють у землю, воно є найменшим серед усього насіння на землі, ³² але коли виростає, стає більшим за всі рослини й пускає великі гілки, так що птахи небесні можуть гніздитися в його тіні».

Призначення притч

³³ Багатьма такими притчами Він говорив їм Слово, стільки, скільки вони могли зрозуміти. ³⁴ Не говорив їм без притчі, але коли був наодинці зі Своїми учнями, пояснював їм усе.

Ісус заспокоює бурю

³⁵ Коли настав вечір, Ісус сказав їм: **«Переплиньмо на другий бік».**

³⁶ Відпустивши людей, вони сіли в човен, де вже був Ісус. Інші човни попливли за ними. ³⁷ І здійнялася велика буря, і хвилі почали заливати човен, так що він вже наповнювався водою. ³⁸ Ісус був на кормі та спав на подушці. Учні розбудили Його, кажучи:

— Учителю, невже Тобі байдуже, що ми гинемо?

³⁹ Уставши, Він наказав вітрові та сказав морю:

— Тихо! Заспокойся!

Вітер стих, і настала велика тиша.

⁴⁰ Він сказав їм:

— Чому ви злякалися? Чому ви все ще не маєте віри?

⁴¹ Перелякані, вони казали один одному:

— Хто ж Він такий, що навіть вітер та море підкоряються Йому?

5

Ісус звільняє одержимого

¹ Вони перепливли на другий берег Генезаретського моря, у землю Герасинську. ² Коли Ісус вийшов із човна, відразу назустріч Йому вийшов із гробниць чоловік, одержимий нечистим духом. ³ Він мешкав у гробницях, і ніхто не міг його зв'язати навіть ланцюгами. ⁴ Його часто зв'язували кайданами та ланцюгами, але він розривав ланцюги та розбивав кайдани, і ніхто не міг його стримати. ⁵ Завжди, вдень та вночі, він перебував у гробницях та в горах, кричав та бився об каміння.

⁶ Побачивши Ісуса здалека, він прибіг, поклонився Йому ⁷ й голосно промовив:

—Що тобі до мене, Ісусе, Сину Бога Всевишнього? Заклинаю Тебе Богом, не муч мене.

⁸ Бо Ісус казав: **«Нечистий духу, вийди з цього чоловіка!»**

⁹ Ісус запитав його:

—Як тебе звати?

Той відповів:

—Мое ім'я Легіон^{*}, бо нас багато.

¹⁰ І дуже просив Ісуса, щоб Він не вислав їх із цієї місцевості.

¹¹ А було там велике стадо свиней, що паслося на горі. ¹² Демони просили Ісуса:

—Надішли нас у свиней, щоб ми увійшли в них.

¹³ Ісус дозволив їм. Нечисті духи, вийшовши з чоловіка, увійшли у свиней. Тоді все стадо, десь дві тисячі голів, кинулося з кручі в море та втопилося.

¹⁴ Свинопаси побігли та сповістили про це в місті та в селах. Тоді люди вийшли подивитися, що сталося. ¹⁵ Коли підійшли до Ісуса, то побачили, що одержимий, в якому був легіон демонів, сидить одягнений та при здоровому глузді, і вони злякалися.

¹⁶ Ті, хто бачив, розповідали, що сталося з біснுவатим і про свиней. ¹⁷ Тоді вони почали просити Ісуса, щоб Він залишив їхні околиці.

¹⁸ Коли Ісус сідав у човен, той, хто був біснуватим, просив Його, щоб Він узяв його з Собою. ¹⁹ Але Ісус не дозволив йому, сказавши: **«Іди до себе додому, до своїх, та розкажи, як багато зробив для тебе Господь, як Він змилосердився над тобою»**. ²⁰ Той пішов і почав проповідувати в Десятимісті, як багато зробив для нього Ісус. І всі дивувалися цьому.

---

* **5:9** 5:9 Легіон – частина римського війська, яка налічувала 6 000 воїнів.

Зцілення жінки з кровотечею та воскресіння дочки Яіра

²¹ Коли Ісус на човні знов переплив на інший берег, навколо Нього зібрався великий натовп. А був Він біля моря. ²² І прийшов один із керівників синагоги, на ім'я Яір, та, впавши Йому до ніг, ²³ благав Його, кажучи: «Моя донька помирає, прийди та поклади на неї руки, щоб вона одужала та жила». ²⁴ Ісус пішов разом із ним. Великий натовп слідував за Ним, люди з усіх боків тиснули на Нього.

²⁵ І була там одна жінка, яка дванадцять років страждала на кровотечу. ²⁶ Вона багато натерпілася від багатьох лікарів та витратила все, що мала, але не отримала ніякого полегшення, навпаки, їй ставало гірше. ²⁷ Вона почула про Ісуса і в натовпі, підійшовши ззаду, доторкнулася до Його одежі. ²⁸ Бо вона говорила: «Якщо хоч доторкнуса до Його одежі, то одужаю!» ²⁹ І зараз же зупинилася її кровотеча, і вона відчула в тілі, що зцілилася від своєї недуги.

³⁰ А Ісус відразу відчув у Собі, що з Нього вийшла сила. Повернувшись до натовпу, запитав:

—**Хто доторкнувся до Мого одягу?**

³¹ Учні сказали Йому:

—Ти ж бачиш, що натовп тисне на Тебе з усіх боків, а Ти запитуєш: **«Хто доторкнувся до Мене?»**

³² Але Ісус озирався, щоб побачити, хто це зробив.

³³ Тоді жінка зі страхом та тремтінням, знаючи, що сталося, підійшла та, впавши перед Ним, сказала всю правду. ³⁴ Ісус же сказав їй: **«Донько, віра твоя врятувала тебе. Іди з миром і будь зцілена від твоєї хвороби».**

³⁵ Коли Він ще говорив, прийшли з дому керівника синагоги та сказали:

—Твоя донька померла. Навіщо турбуєш Учителя?

³⁶ Але Ісус, не зважаючи на сказані слова, сказав керівникові синагоги:

—Не бійся, тільки віруй.

³⁷ І не дозволив нікому йти з Ним, окрім Петра, Якова та Івана, брата Якового. ³⁸ Коли прийшли в дім керівника синагоги, то Ісус побачив метушню і тих, що дуже плакали й голосили. ³⁹ Він увійшов та сказав їм: **«Чому ви тривожитесь та плачете, дитина не померла, а спить».** ⁴⁰ Але вони почали глузувати з Нього.

Ісус же, наказавши всім вийти, узяв батька й матір дитини, а також тих, хто був із Ним, та увійшов туди, де лежала дитина. ⁴¹ Узяв дівчинку за руку й промовив до неї: **«Таліта кум!»** (що в перекладі означає: **«Дівчинко, кажу тобі, встань!»**). ⁴² Дівчинка негайно піднялася й почала ходити. Їй було дванадцять років. Усі відразу жахнулися від великого дива. ⁴³ Ісус суворо наказав їм, щоб про це ніхто не дізнався, і велів дати дівчинці їсти.

6

Ісуса не приймають у Назареті

¹ Ісус вийшов звідти та прийшов на Свою батьківщину, а Його учні йшли за Ним. ² Коли настала Субота, Він почав навчати людей у синагозі. Багато з тих, хто слухав Його, казали:

«Звідки в Нього це? Що це за мудрість дана Йому? Як такі чудеса творяться Його руками? ³ Хіба Він не тесля, син Марії? Хіба Він не брат Якова, Йосії, Юди та Симона? Хіба Його сестри не серед нас?»

І вони спокушались через Нього.

⁴ Ісус же сказав їм: **«Не буває пророка без пошани, хіба тільки на своїй батьківщині, серед своїх родичів**

та у своєму домі». ⁵ І не зміг там зробити жодного чуда, тільки зцілив кількох хворих, поклавши на них руки. ⁶ І дивувався через їхнє невір'я.

Ісус надсилає дванадцятьох апостолів проповідувати

Потім Ісус ходив по навколишніх селах і навчав. ⁷ Покликавши до Себе дванадцятьох, Ісус почав надсилати їх по двоє, даючи їм владу над нечистими духами. ⁸ Ісус наказав їм: «Не беріть у дорогу ні хліба, ні торбини, ні грошей у пояс, а тільки одну палицю. ⁹ Взьуйте сандалії й не беріть двох сорочок». ¹⁰ Потім додав: «Коли увійдете в дім, там залишайтеся, поки не вийдете звідти. ¹¹ Коли ждесь вас не приймуть або не слухатимуть, то, виходячи звідти, обтрусіть пил зі своїх ніг на свідчення проти них!»

¹² Вони пішли та проповідували, щоб люди покаялись, ¹³ і виганяли багатьох демонів, а багатьох хворих помазували олією та зцілювали.

Смерть Івана Хрестителя

¹⁴ Цар Ірод почув про Ісуса, оскільки Його ім'я ставало все більш відомим. Дехто казав: «Іван Хреститель воскрес із мертвих, і тому ці чудеса діються через Нього». ¹⁵ Інші казали: «Це Ілля!» А ще інші: «Це пророк, як один зі стародавніх пророків».

¹⁶ Але Ірод, почувши це, казав: «Іван, якого я стратив, воскрес із мертвих». ¹⁷ Бо Ірод, надіславши схопити Івана, зв'язав його та посадив до в'язниці через Іродіаду, дружину Филипа, свого брата, з якою він одружився. ¹⁸ Іван казав Іродові: «Не годиться тобі одружуватися з дружиною твого брата!» ¹⁹ Іродіада була ворожою до Івана та бажала вбити його, але не могла. ²⁰ Адже Ірод боявся Івана і, знаючи, що він чоловік праведний та святий, захищав

його. Слухаючи Івана, він дуже непокоївся, однак слухав його з насолодою.

²¹ Та настав сприятливий день, коли Ірод святкував свій день народження й влаштував бенкет для своїх вельмож, воєначальників та старійшин із Галілеї.

²² Дочка Іродіади увійшла до них та затанцювала, і так сподобалась Іродові й тим, що сиділи разом із ним за столом, що цар сказав дівчині:

—Проси все, що бажаєш, і я дам тобі.

²³ І поклявся їй:

—Усе, що тільки попросиш, дам тобі, навіть і пів царства.

²⁴ Вона вийшла та запитала в матері:

—Що мені просити?

Її мати відповіла:

—Голову Івана Хрестителя.

²⁵ Тоді вона відразу увійшла до царя та просила:

—Хочу, щоб ти негайно дав мені на блюді голову Івана Хрестителя.

²⁶ Цар дуже засмутився, але через клятву й тих, що сиділи з ним за столом, не схотів відмовити їй. ²⁷ Тож цар відразу надіслав охоронця, наказавши принести голову Івана. Той пішов до в'язниці та відрубав Іванові голову, ²⁸ приніс її на блюді та віддав дівчині, а вона віддала її своїй матері. ²⁹ Коли про це довідались учні Івана, то прийшли, забрали його тіло й поклали в гробницю.

Ісус годує п'ять тисяч

³⁰ Апостоли повернулися до Ісуса й розповіли Йому про все, що зробили і як багато навчили людей.

³¹ Ісус сказав їм: **«Ідіть тепер у пустинне місце та відпочиньте трохи»**. Адже багато було тих, хто приходив та відходив, і вони не мали часу навіть поїсти.

³² Тож відпливли на човні в пустинне місце, щоб бути на самоті. ³³ Але люди побачили їх та впізнали, тож побігли пішки з усіх міст та дісталися до того місця раніше за них. ³⁴ Вийшовши на берег, Ісус побачив багато людей і змилосердився над ними, тому що вони були, як вівці, що не мають пастуха.* І почав їх багато навчати.

³⁵ Коли минуло чимало часу, Його учні підійшли до Нього й сказали:

—Тут пустинне місце, і година вже пізня.

³⁶ Відпусти людей, щоби пішли в хутори та села, які навколо, та купили собі їсти.

³⁷ Але Він сказав їм:

—Ви дайте їм їсти!

Вони запитали:

—Чи нам піти купити хліба на двісті динаріїв† і дати їм їсти?

³⁸ Ісус сказав їм:

—Скільки хлібів у вас є? Ідїть та подивіться!

Дізнавшись, вони сказали:

—П'ять хлібів та дві рибини.

³⁹ Тоді наказав учням розсадити всіх на зеленій траві. ⁴⁰ І розсадили їх групами по сто та по п'ятдесят осіб. ⁴¹ Ісус узяв ті п'ять хлібів та дві рибини, подивився на небо, благословив їх і, розломивши хліби, дав Своїм учням, щоб роздали людям. Так само роздали всім обидві рибини. ⁴² Усі їли та наситилися, ⁴³ і назбирали дванадцять повних кошиків із залишками від риби. ⁴⁴ Тих, хто їв, було п'ять тисяч чоловіків.

Ісус іде по воді

---

* **6:34** 6:34 Див. Чис. 27:17; 1 Цар. 22:17; 2 Хр. 18:16; Зах. 10:2.

† **6:37** 6:37 Динарій був звичайною платою за робочий день.

⁴⁵ Відразу після цього Ісус звелів учням сісти в човен та переплисти на другий бік до Віфсаїди, а Він тим часом відпустить людей. ⁴⁶ Відпустивши народ, Ісус пішов на гору, щоб помолитися.

⁴⁷ Коли настав вечір, човен був посеред моря, а Він залишився сам на березі. ⁴⁸ Побачивши, що учні ледве веслюють через супротивний вітер, близько четвертої сторожі ночі[‡] Ісус, ідучи по воді, пішов до них і хотів їх проминути. § ⁴⁹ Коли учні побачили, що Він іде по воді, подумали, що це привид, і закричали. ⁵⁰ Адже всі, хто Його бачив, були налякані. Ісус відразу заговорив до них: **«Будьте сміливі! Це Я! Не бійтеся!»** ⁵¹ Тоді Він увійшов до них у човен, і вітер стих. Учні дуже в собі здивувалися, ⁵² адже не зрозуміли чуда з хлібами: їхнє серце було закам'яніле.

Зцілення хворих у Генезареті

⁵³ Перепливши море, вони прибули до Генезаретської землі й причалили. ⁵⁴ Коли вони вийшли з човна, люди відразу впізнали Ісуса. ⁵⁵ Вони обігли всю ту околицю й почали на носилках приносити до Нього хворих. ⁵⁶ І куди б Він не заходив, – у села, міста або хутори, – скрізь на майдани виносили хворих і благали Його дозволити лише торкнутися до краю Його одягу; і всі, хто торкався, зцілялися.

7

Ісус говорить про внутрішню чистоту

---

‡ **6:48** 6:48 Тобто між третьою та шостою годинами. § **6:48** 6:48 Або: і хотів уже наблизитися до них. Однак не виключено, що текст натякає на Старий Заповіт, коли Бог явив Свою славу перед Мойсеєм. Див. Вих. 33:19, 22.

¹ Прийшли до Нього фарисеї та деякі книжники з Єрусалима. ² Вони побачили, що деякі Його учні їли немитими, тобто нечистими, руками. ³ Адже фарисеї, і взагалі юдеї, дотримуючись традиції старійшин, не їдять, доки не омиють старанно рук. ⁴ Вони не їдять принесеного з ринку, доки не омиються. Є ще багато іншого, чого вони дотримуються, як-от: миття чаш, глечиків, мідного посуду, а також і лежаків.

⁵ Тож фарисеї та книжники запитали Ісуса:

— Чому Твої учні не живуть згідно зі звичаєм наших батьків, а їдять немитими руками?

⁶ Він відповів:

— Добре пророкував Ісая про вас, лицемірів, як написано:

«Цей народ шанує Мене лише устами,
а серце його далеко від Мене.

⁷ Даремно вони поклоняються Мені,
навчаючи людей людських заповідей».*

⁸ Залишивши заповідь Бога, ви тримаєтесь людських звичаїв. Миєте глечики та чаші й багато чого іншого робите.

⁹ Потім сказав їм:

— Ви спритно відкидаєте заповідь Божу, щоб зберегти ваш звичай. ¹⁰ Адже Мойсей сказав: «Шануй батька та матір»,† а також: «Той, хто зневажає батька або матір, нехай буде покараний смертю!»‡ ¹¹ Ви ж говорите, що якщо людина скаже батькові або матері: «Те, чим я міг би допомогти тобі, – Корбан» (тобто дар Богові), ¹² то ви вже дозволяєте йому нічого не робити для свого батька або матері. ¹³ Так ви

* **7:7** 7:7 Див. Іс. 29:13. † **7:10** 7:10 Див. Вих. 20:12; Повт. 5:16.

‡ **7:10** 7:10 Див. Вих. 21:17; Лев. 20:9.

скасовуєте Слово Боже через свій звичай, який ви ж і встановили. І багато подібного до цього ви робите.

Що робить людину нечистою

¹⁴ Покликавши народ, Ісус знову промовив до них: «Слухайте Мене всі та зрозумійте! ¹⁵ Не існує нічого, що би ззовні входило в людину та могло зробити її нечистою, але нечистою людину робить те, що виходить з неї. ¹⁶ Якщо хтось має вуха, щоб слухати, нехай слухає!» §

¹⁷ Коли Ісус залишив людей та увійшов у дім, Його учні запитали про цю притчу. ¹⁸ Він сказав їм: «Невже ви ще не розумієте? Не знаєте, що все, що входить ззовні, не може людину зробити нечистою? ¹⁹ Бо їжа не потрапляє до серця, а йде до шлунка й потім виходить геть. Так Він оголосив чистою всю їжу».

²⁰ Потім сказав: «Оскверняє людину те, що виходить з неї. ²¹ Адже з серця людини виходять погані думки, статєва розпуста, крадіж, вбивства, ²² перелюб, жадібність, злоба, лукавство, непристойність, заздрість, богохульство, гордість та дурість. ²³ Усе це зло виходить зсередини та оскверняє людину».

Віра жінки-язичниці

²⁴ Вирушивши звідти, Ісус попрямував до земель Тира й Сидона. І, увійшовши в дім, не хотів, щоб хтось дізнався, що Він там, але не зміг утаїтись. ²⁵ Одна жінка, яка мала доньку, одержиму нечистим духом, почувши про Ісуса, прийшла до Нього та впала на коліна перед Ним. ²⁶ Жінка була гречанкою, родом із Сирійської Фінікії. Вона благала Ісуса вигнати демона з її доньки. ²⁷ Але Він сказав:

---

§ 7:16 7:16 Деякі ранні рукописи не містять цього вірша.

—Нехай спочатку наситяться діти, адже не годиться брати хліб від дітей та кидати щенятам.

²⁸ Вона ж відповіла Йому:

—Так, Господи, але й щенята під столом їдять крихти після дітей.

²⁹ Він сказав їй:

—За ці слова йди, демон вийшов із твоєї доньки.

³⁰ Вона пішла додому й знайшла дитину, що лежала в ліжку, і демон вийшов із неї.

Ісус зцілює глухонімого

³¹ Ісус знов залишив околиці Тира й через Сидон вийшов до Галілейського моря на землі Десятимістя.

³² І привели до Нього глухого, який говорив із труднощами, і просили, щоб Він поклав на нього руки. ³³ Ісус узяв його вбік від натовпу та вклав пальці йому у вуха і, плюнувши, торкнувся його язика.

³⁴ Потім подивився на небо, зітхнув і сказав глухому: **«Еффата!»**, що означає: **«Відкрися!»** ³⁵ І відразу відкрилися його вуха, язик розв'язався, і він почав говорити правильно. ³⁶ Ісус наказав не розповідати про це нікому. Та чим більше Він забороняв, тим більше вони розголошували. ³⁷ І дивувалися вскрай, кажучи: «Він усе робить дуже добре: навіть глухим дає слух і німим – мову».

8

Ісус годує чотири тисячі людей

¹ У ті дні, коли знову зібралось багато людей і не мали, що їсти, Ісус покликав учнів та сказав їм:

² —Жаль Мені цих людей, тому що вже три дні залишаються зі Мною й не мають, що їсти. ³ І якщо Я відпущу їх голодними додому, вони ослабнуть у дорозі, бо деякі прийшли здалека.

⁴ Учні відповіли Йому:
—Звідки в цій пустелі хтось зможе взяти стільки хліба, щоб нагодувати цих людей?

⁵ Ісус запитав:

—**Скільки маєте хлібів?**

Вони відповіли:

—Сім.

⁶ Ісус звелів людям сісти на землю. Потім узяв ті сім хлібів, подякував, розламав та дав Своїм учням, щоб вони роздали людям. ⁷ Ще мали й кілька малих рибин, Він благословив їх і звелів роздати й рибу. ⁸ Усі їли та наситились. І зібрали сім повних кошиків залишків. ⁹ Тих, що їли, було приблизно чотири тисячі. Потім відпустив їх. ¹⁰ Після цього Ісус відразу сів у човен разом зі своїми учнями та відплив до землі Далманутської.

Фарисеї вимагають знамення

¹¹ До Ісуса підійшли фарисеї та почали сперечатися з Ним. Вони, випробовуючи Його, вимагали знамення з неба. ¹² Ісус, глибоко зітхнувши у Своєму дусі, сказав: **«Чому цей рід шукає знамення? Істинно кажу вам: цьому роду не дасться ніякого знамення».** ¹³ І, залишивши їх, знову сів у човен та вирушив на другий бік моря.

Застереження від фарисейської закваски

¹⁴ Учні забули взяти хліб і, крім однієї хлібини, не мали в човні більше нічого. ¹⁵ А Ісус застерігав їх:

—**Дивіться та стережіться закваски фарисейської та закваски Ірода.**

¹⁶ Вони міркували між собою:

—Він говорить так, тому що ми не маємо хлібів.

¹⁷ Знаючи про це, Ісус сказав:

—Чому ви міркуєте між собою, що не взяли хліба? Невже ви не збагнули й не розумієте? Невже ваше серце все ще закам'яніле? ¹⁸ Маєте очі, але не бачите? Маєте вуха, але не чуєте? Невже не пам'ятаєте? ¹⁹ Коли п'ять хлібів Я розділив для п'яти тисяч, то скільки повних кошиків залишків ви зібрали?

Вони відповіли:

—Дванадцять.

²⁰ — А сім хлібів для чотирьох тисяч? І скільки повних кошиків із залишками ви зібрали?

Вони відповіли:

—Сім.

²¹ Тоді Ісус сказав їм:

—Усе ще не розумієте?

Зцілення сліпого

²² Коли прийшли до Віфсаїди, привели до Ісуса сліпого й просили доторкнутись до нього. ²³ Він узяв сліпого за руку, вивів за межі села й, послинивши йому очі, поклав на нього руки та запитав:

—Бачиш щось?

²⁴ Подивившись, він сказав:

—Бачу людей, але вони мов дерева, що ходять.

²⁵ Тоді Ісус знов поклав руки на його очі. Чоловік подивився уважно, його зір повернувся, і він бачив усе чітко ²⁶ Ісус вислав його додому та сказав:

—Не заходь у село й не розповідай нікому.

Петро визнає Ісуса Христом

²⁷ Ісус зі Своїми учнями прийшов до сіл довкола Кесарії Филипової.

Дорогою Ісус запитав Своїх учнів:

—За кого вважають Мене люди?

²⁸ Вони відповіли:

—Одні – за Івана Хрестителя, інші – за Іллю, ще інші – за одного з пророків.

29 Тоді Ісус спитав їх:

—А ви за кого Мене вважаєте?

Петро сказав Йому:

—Ти – Христос!

30 Тоді Він наказав їм нікому не казати про Нього.

Ісус звіщає Свою смерть та воскресіння

31 Потім почав навчати їх, що Синові Людському належить багато страждати, бути відкинутим старійшинами, первосвященниками та книжниками, бути вбитим, але через три дні Він воскресне.

32 Він говорив їм прямо про це. Тоді Петро, відкликавши Ісуса вбік, почав докоряти Йому. 33 Ісус же повернувся, подивився на Своїх учнів та докорив Петрові, кажучи:

—Відійди від Мене, сатано! Бо ти думаєш не про Боже, а про людське.

Ціна учнівства

34 І, покликавши до Себе народ разом зі Своїми учнями, сказав їм: «Якщо хтось хоче йти за Мною, нехай зречеться самого себе, візьме свій хрест та слідує за Мною. 35 Бо хто хоче спасти своє життя, той втратить його, а хто втратить його заради Мене та Доброї Звістки, той спасе його. 36 Яка користь людині, якщо здобуде весь світ, а душу свою втратить? 37 Або що дасть людина в обмін за свою душу? 38 Бо якщо хтось посоромиться Мене та Моїх слів перед цим грішним та невірним поколінням, того й Син Людський посоромиться, коли прийде в славі Свого Отця разом зі святими ангелами».

9

1 І сказав: «Істинно кажу вам: деякі з присутніх тут не знають смерті, доки не побачать Царства Божого, що прийшло в силі».

Преображення Ісуса

² Через шість днів Ісус узяв із Собою Петра, Якова та Івана й вивів тільки їх на високу гору. Там Він преобразився перед ними: ³ Його одяг став блискучим і таким білим, що жоден відбілювач у світі не міг би так відбілити. ⁴ І з'явилися їм Мойсей та Ілля, які розмовляли з Ісусом.

⁵ Петро сказав Ісусові: «Равві* , добре нам тут бути! Зробімо три намети: один для Тебе, один для Мойсея та один для Іллі».

⁶ Бо не знав, що сказати, такі налякані були.

⁷ Тоді з'явилася хмара, яка накрила їх, і з хмари промовив голос: «Це Син Мій улюблений, Його слухайте!»

⁸ І раптом, подивившись навкруги, вони нікого не побачили, окрім Ісуса.

⁹ Коли вони сходили з гори, Ісус наказав їм, щоб не казали нікому про те, що бачили, доки Син Людський не воскресне з мертвих. ¹⁰ Вони зберегли це Слово для себе, тільки міркували між собою, що означає воскресіння з мертвих.

¹¹ Потім вони запитали Його:

—Чому книжники кажуть, що Ілля має прийти першим?

¹² Ісус відповів:

—Ілля дійсно має прийти першим, щоб відновити все. І, як написано про Сина Людського, Він має багато постраждати та бути приниженим. ¹³ Але кажу вам: Ілля прийшов, і вони вчинили з ним усе, що схотіли, як написано про нього.

Зцілення одержимого хлопця

---

* **9:5** 9:5 Або: Учителю.

14 Повернувшись до інших учнів, вони побачили навколо них великий натовп і книжників, які сперечалися з ними. 15 Як тільки ці люди побачили Ісуса, здивувалися й побігли привітати Його. 16 Він запитав їх:

—Чому ви сперечалися з ними?

17 Один чоловік із натовпу відповів:

—Учителю, я привів до Тебе мого сина, бо він одержимий духом німоти. 18 Коли дух його хапає, то кидає на землю, з рота йде піна, хлопчик скрегоче зубами й ціпеніє. Я просив Твоїх учнів вигнати духа, але вони не змогли.

19 Ісус у відповідь сказав:

—О роде невірний, доки буду з вами? Доки терпітиму вас? Приведіть хлопчика до Мене!

20 І привели хлопчика до Ісуса. Коли дух побачив Ісуса, відразу кинув хлопчика в судоми. Той, упавши на землю, покотився й пустив піну з рота.

21 Ісус запитав його батька:

—Скільки часу з ним таке?

Він відповів:

—З дитинства. 22 Часто дух кидає його у вогонь або у воду, щоб вбити його. Якщо можеш щось зробити, допоможи нам. Змилуйся над нами.

23 Ісус же сказав йому:

—Якщо можеш?! Усе можливе для того, хто вірує!

24 Тоді батько хлопчика скрикнув:

—Вірую! Допоможи моему невірству.

25 Коли Ісус побачив, що люди збігаються, то наказав нечистому духові, кажучи: «Духу німий та глухий, наказую тобі: вийди з нього й більше не заходь у нього!»

26 Скрикнувши, дух сильно потряс хлопця в конвульсіях і вийшов із нього. Хлопець став як

мертвий, так що багато хто говорив, що він помер.
27 Але Ісус узяв його за руку, підняв його, і він устав.

28 Пізніше, коли Ісус увійшов у дім, учні наодинці запитали Його:

—Чому ми не змогли вигнати демона?

29 Ісус відповів:

—Цей рід можна вигнати лише молитвою та постом.

Ісус удруге звіщає Свою смерть та воскресіння

30 Вийшовши звідти, вони пройшли через Галілею. Ісус не хотів, щоб хтось дізнався про це, 31 бо Він навчав Своїх учнів та казав їм: «Син Людський буде виданий у руки людські. Його в'ють, але через три дні Він воскресне». 32 Однак учні не зрозуміли цих слів, а спитати Його боялися.

Хто найбільший у Царстві Небесному?

33 Коли вони прийшли в Капернаум і були в домі, Ісус запитав їх:

—Про що ви говорили в дорозі?

34 Але вони мовчали, тому що в дорозі сперечалися між собою, хто з них найбільший.

35 Тоді Ісус присів, покликав до Себе дванадцятьох і сказав їм:

—Якщо хтось хоче бути першим, той хай буде останнім серед усіх та слугою для всіх.

36 Ісус узяв дитину, поставив посеред них і, обійнявши її, сказав їм:

37 —Хто приймає таку дитину в ім'я Моє, той не Мене приймає, а Того, Хто надіслав Мене.

Хто не проти нас, той за нас

38 Іван сказав Йому:

—Учителю, ми бачили когось, хто Твоїм ім'ям виганяв демонів, та ми заборонили йому, бо він не ходить із нами.

³⁹ Але Ісус сказав:

—Не зупиняйте його, бо немає такого, хто б робив чудо в ім'я Моє й відразу злословив би Мене. ⁴⁰ Той, хто не проти нас, той за нас. ⁴¹ Адже хто подасть вам чашу води в ім'я Моє, бо ви Христові, – істинно кажу вам, – не втратить своєї винагороди.

Про спокуси

⁴² Якщо хтось спокусить одного з цих малих, що вірують у Мене, то було б краще, якби йому повісили млинове жорно на шию й кинули в море. ⁴³ Якщо твоя рука спокушає тебе, відрубай її. Краще тобі увійти в життя покаліченим, ніж, маючи дві руки, іти до Геєни, у вогонь незгасимий, ⁴⁴ де черв'як їхній не вмирає і вогонь не гасне.† ⁴⁵ Якщо твоя нога спокушає тебе, відрубай її. Краще тобі увійти в життя покаліченим чи кульгавим, ніж, маючи дві ноги, бути вкинутим до Геєни, ⁴⁶ де черв'як їхній не вмирає і вогонь не гасне.‡ ⁴⁷ Якщо твоє око спокушає тебе, вирви його. Краще тобі увійти до Царства Божого однооком, ніж, маючи два ока, бути вкинутим у Геєну,

⁴⁸ «де черв'як їхній не вмирає

і вогонь не гасне».§

⁴⁹ Бо кожен буде вогнем посолений і кожна жертва буде посолена сіллю.

---

† **9:44** 9:44 Деякі ранні рукописи не містять цього вірша. ‡ **9:46** 9:46 Деякі ранні рукописи не містять цього вірша. § **9:48** 9:48 Див. Іс. 66:24.

50 Сіль – добра річ, але якщо сіль втратить солоність, як її знов зробити солоною? Майте сіль самі в собі та зберігайте мир між собою.

10

Вчення про розлучення

¹ Ісус піднявся звідти та пішов в околиці Юдеї та в землі, що за Йорданом. До Нього знову сходилися натовпи, і Він, за звичаєм, знову навчав їх. ² Підійшли фарисеї та, випробовуючи Його, запитували:

—Чи дозволено чоловікові розлучатися зі своєю дружиною?

³ Ісус у відповідь запитав:

—Що наказав вам Мойсей?

⁴ Вони сказали:

—Мойсей дозволив написати їй листа про розлучення та відпустити.

⁵ Ісус же сказав їм:

—Через вашу жорстокість він написав вам цю заповідь. ⁶ Від початку творіння Бог «чоловіком та жінкою їх створив». * ⁷ «Тому залишить чоловік батька свого й матір свою і прилине до жінки своєї, ⁸ і будуть двоє одним тілом». Тому більше не буде двох, а одне тіло. † ⁹ Отже, те, що Бог з'єднав, людина хай не роз'єднує.

¹⁰ У домі учні знову запитали про це Ісуса. ¹¹ Він сказав:

—Кожен, хто розлучається зі своєю дружиною та одружується з іншою, чинить перелюб проти неї. ¹² І якщо дружина розлучається зі своїм чоловіком та одружується з іншим, також чинить перелюб.

---

* **10:6** 10:6 Див. Бут. 1:27. † **10:8** 10:8 Див. Бут. 2:24.

Ісус благословляє дітей

13 Люди приносили до Нього дітей, щоб Він доторкнувся до них та благословив, але учні забороняли їм. 14 Ісус же, побачивши це, розгнівався й сказав: «Пустіть дітей приходити до Мене й не забороняйте їм, бо таким, як вони, належить Царство Боже. 15 Істинно кажу вам: хто не прийме Царства Божого, як дитя, той не ввійде до нього!» 16 Він обійняв дітей і, поклавши на них руки, благословив.

Розмова Ісуса з багатим чоловіком

17 Коли Ісус відправився далі, підбіг до Нього один чоловік, упав перед Ним на коліна й запитав:

—Учителю добрий, що мені робити, щоб успадкувати життя вічне?

18 Ісус відповів йому:

—Чому ти називаєш Мене добрим? Ніхто не є Добрий, окрім Самого Бога. 19 Ти знаєш заповіді: «Не вбивай», «Не чини перелюбу», «Не вкради», «Не обманюй», «Не кривдь», «Шануй твого батька та матір».‡

20 Він відповів:

—Учителю, усе це я зберіг змалку.

21 Ісус подивився на нього з любов'ю та сказав йому:

—Одного тобі ще бракує: піди, продай усе, що маєш, та роздай бідним, і матимеш скарб на небесах; а тоді приходиь та слідує за Мною.

22 Почувши це Слово, чоловік відійшов засмучений, бо мав багато маєтків.

23 Ісус подивився навкруги та сказав Своїм учням:

—Як важко багатим увійти в Царство Боже!

---

‡ 10:19 10:19 Див. Вих. 20:12-16; Повт. 5:16-20; 24:14.

24 Учні були вражені словами Ісуса.

Ісус знову сказав їм:

—Діти, як важко тим, хто покладається на багатства, увійти в Царство Боже. ²⁵ Легше верблюдові пройти через вушко голки, ніж багатому увійти в Царство Боже.

²⁶ Тоді вони дуже здивувалися й казали між собою:

—Хто ж тоді може бути спасенний?

²⁷ Подивившись на них, Ісус сказав:

—Для людей це неможливо, але не для Бога, адже для Бога все можливо.

²⁸ Петро почав говорити:

—Ось ми залишили все та пішли за Тобою.

²⁹ Ісус відповів:

—Істинно кажу вам: немає нікого, хто б залишив дім, братів, сестер, батька, матір, дітей і поля заради Мене та заради Доброї Звістки ³⁰ і хто б не отримав у сто разів більше в цей час домів, братів, сестер, матерів, дітей і поля разом із гоніннями, а в майбутньому віці – вічне життя. ³¹ Багато перших будуть останніми, а останні – першими.

Ісус утретє звіщає Свою смерть та воскресіння

³² Вони йшли **§** дорогою до Єрусалима. Ісус ішов попереду учнів, а вони, здивовані та сповнені страху, йшли за Ним. Він знов узяв дванадцятьох окремо й почав говорити про те, що має з Ним статися.

³³ «Ось ми йдемо до Єрусалима, і там Син Людський буде виданий первосвященникам і книжникам. Вони засудять Його на смерть та віддадуть язичникам.

³⁴ Ті насміхатимуться з Нього, плюватимуть на Нього, бичуватимуть Його та вб'ють, але через три дні Він воскресне».

---

§ 10:32 10:32 Або: Вони були в дорозі, піднімаючись до Єрусалима.

Також і в 10:33.

Прохання Якова та Івана

³⁵ Яків та Іван, сини Зеведеєві, підійшли до Нього й сказали:

— Учителю, бажаємо, щоб Ти зробив для нас те, що ми попросимо.

³⁶ Він запитав їх:

— Що бажаєте, щоб Я зробив для вас?

³⁷ Вони сказали Йому:

— Дозволь, щоб ми сиділи: один праворуч, а інший ліворуч від Тебе у славі Твоїй.

³⁸ Ісус сказав їм:

— Не знаєте, чого просите. Чи зможете ви пити чашу, яку Я п'ю, або хреститися хрещенням, яким Я хрещуся?

³⁹ Вони відповіли:

— Зможемо!

Ісус сказав:

— Чашу, яку Я п'ю, ви будете пити, і хрещенням, яким Я хрещуся, ви будете хрещені. ⁴⁰ Але сидіти праворуч або ліворуч від Мене – не Мені це вирішувати: ці місця належать тим, кому приготовлені.

⁴¹ Решта десятеро учнів, почувши про це, розгнівалися на Якова та Івана. ⁴² Ісус же, покликавши їх, сказав: «Ви знаєте, що ті, кого вважають керівниками народів, володіють ними, а сильні світу панують над ними. ⁴³ Але серед вас не так: хто хоче стати великим між вами, той має стати вашим слугою. ⁴⁴ І хто хоче бути першим, нехай буде рабом для всіх. ⁴⁵ Адже Син Людський прийшов не для того, щоб Йому служили, але щоб служити й віддати Своє життя як викуп за багатьох».

Зцілення сліпого Вартимея

46 Вони прийшли до Єрихона, і, коли Ісус разом зі своїми учнями та великим натовпом людей виходили з Єрихона, син Тимея, Вартимей, сліпий жебрак, сидів біля дороги. 47 Почувши, що Ісус із Назарета проходить, він почав кричати:

—Сину Давидів, змилуйся наді мною!

48 Багато людей почали докоряти йому, щоб він замовк, але він ще голосніше закричав:

—Сину Давидів, змилуйся наді мною!

49 Ісус зупинився та сказав: **«Покличте його!»**

Вони покликали сліпого, кажучи: «Не бійся! Вставай! Він кличе тебе». 50 Той скинув верхню одягу, підскочив та прийшов до Ісуса.

51 Ісус у відповідь сказав:

—Що ти хочеш, щоб Я зробив для тебе?

Сліпий йому відповів:

—*Равві**, щоб я знову бачив!

52 Ісус сказав йому:

—Іди, твоя віра спасла тебе!

Сліпий відразу ж прозрів та пішов дорогою за Ісусом.

11

В'їзд Ісуса в Єрусалим

1 Коли наблизились до Єрусалима, до Вітфагії та Віфанії, до Оливної гори, Він надіслав двох своїх учнів

2 та сказав їм: **«Ідіть у село, яке перед вами, і відразу, як зайдете, знайдете прив'язане осля, на яке ще ніхто з людей не сідав; відв'яжіть його й приведіть. 3 І якщо хтось питає вас: „Чому це робите?“, скажіть: „Господь потребує його й відразу відішле назад“».**

---

* **10:51** 10:51 Або: Учителю.

⁴ Вони пішли й знайшли осля, прив'язане на вулиці біля воріт, і розв'язали його. ⁵ Дехто з тих, що стояли там, сказали їм: «Що ви робите? Чому відв'язуєте осля?» ⁶ Вони відповіли, як звелів їм Ісус; тоді відпустили їх. ⁷ І привели осля до Ісуса, поклали на нього свій одяг, і Він сів на нього. ⁸ Багато хто стелив свій одяг по дорозі, інші ж стелили по дорозі гілки, які відрізали на полях. ⁹ Ті, що йшли попереду та позаду Нього, викрикували: «Осанна!»

«Благословенний Той, Хто йде в ім'я Господа!»*

¹⁰ «Благословенне Царство батька нашого Давида, яке надходить!»

«Осанна на небесах!»

¹¹ Коли Він увійшов у Єрусалим, то пішов до Храму й оглянув усе. Та оскільки була вже пізня година, вийшов разом із дванадцятьма та пішли до Віфанії.

Ісус проклинає смоковницю

¹² Наступного дня, коли виходили з Віфанії, Ісус зголоднів. ¹³ І, побачивши здалека смоковницю, яка була вкрита листям, Він підійшов подивитися, чи немає на ній плодів. Але не знайшов нічого, окрім листя, бо не був ще час для смокви. ¹⁴ Тоді промовив до неї: **«Нехай же повік ніхто не буде їсти твоїх плодів!»** Його учні почули це.

Очищення Храму

¹⁵ Коли прийшли в Єрусалим, Ісус увійшов у Храм та вигнав усіх тих, хто продавав і купував у Храмі, перевернув столи тих, хто міняв гроші, та місця тих,

---

* **11:9** 11:9 Див. Пс. 117:26.

хто продавав голубів. ¹⁶ Він не дозволяв нікому переносити через Храм будь-які речі. ¹⁷ Навчав і казав їм: «Хіба не написано: „Дім Мій буде називатися Домом Молитви для всіх народів“?†А ви зробили з нього „притулок розбійників!“»‡

¹⁸ Первосвященники та книжники почули про це й шукали нагоди вбити Ісуса, але боялися Його, бо весь народ був здивований Його вченням.

¹⁹ Коли наставав вечір, вони виходили з міста.

Сила віри

²⁰ Вранці, проходячи повз смоковницю, вони побачили, що вона всохла від самого коріння.

²¹ Згадавши, що сталося напередодні, Петро сказав Йому:

—Равві§, ось смоковниця, яку Ти прокляв, всохла!

²² У відповідь Ісус сказав:

—Майте віру в Бога! ²³ Істинно кажу вам: якщо хтось скаже цій горі: «Піднесися та кинься в море!» – і не буде сумніватися у своєму серці, а буде вірити, що станеться, як сказав, то так і буде. ²⁴ Тому кажу вам: усе, про що молитесь і просите, вірте, що ви вже отримали, – і буде дано вам. ²⁵ І коли стоїте в молитві, то прощайте, коли маєте щось проти когось, щоб і Отець ваш Небесний простив вам провини ваші. ²⁶ Але якщо не прощаєте, і Отець ваш Небесний не простить вам провин ваших.*

Питання про владу Ісуса

---

† **11:17** 11:17 Див. Іс. 56:7. ‡ **11:17** 11:17 Див. Єр. 7:11. § **11:21** 11:21 Або: Учителю. * **11:26** 11:26 Деякі ранні рукописи не містять цього вірша.

²⁷ Вони знову прийшли до Єрусалима. Коли Він ходив у Храмі, до Нього підійшли первосвященники, книжники та старійшини ²⁸ й запитали Його:

—Якою владою Ти це робиш? Або хто дав Тобі таку владу робити це?

²⁹ Ісус сказав їм:

—Запитаю і Я вас про одне. Скажіть Мені, і Я скажу вам, якою владою це роблю. ³⁰ Іванове хрещення було з Неба чи від людей? Дайте Мені відповідь.

³¹ Вони ж стали міркувати між собою, кажучи:

—Якщо скажемо: «З неба», Він запитає: «Чому ж ви не повірили йому?» ³² Якщо ж ми скажемо: «Від людей», – боїмося людей, бо всі вважали Івана пророком.

³³ Вони відповіли Ісусові:

—Не знаємо.

Ісус сказав:

—Тоді і Я не скажу, якою владою це роблю.

12

Притча про виноградник та орендарів

¹ Ісус почав говорити їм у притчах:

—Один чоловік посадив виноградник, обвів його огорожею, вкопав давильню, збудував башту, здав його в оренду виноградарям та вирушив у подорож. ² Коли настав час, він надіслав одного раба до виноградарів, щоб отримати свою частину врожаю. ³ Однак виноградарі схопили, побили його й відіслали назад ні з чим. ⁴ Тоді господар надіслав до них іншого раба. Але вони й тому розбили голову та відіслали з ганьбою. ⁵ Він надіслав ще одного, але вони його вбили. Також і багатьох інших: одних побили, а інших убили.

6 Нарешті надіслав до них свого єдиного улюбленого сина, кажучи: «Мого сина поважатимуть!» 7 Але ті виноградарі сказали один одному: «Це спадкоємець, ходімо та вб'ємо його, і спадщина буде нашою!» 8 Вони схопили його, вбили та вивели з виноградника. 9 Що ж зробить господар виноградника? Він прийде та вб'є виноградарів, а виноградник віддасть іншим виноградарям. 10 Хіба ви не читали в Писанні: «Камінь, який відкинули будівничі, став наріжним каменем.

11 Господь зробив це, і воно є дивним у наших очах».*

12 Вони зрозуміли, що Він про них сказав цю притчу, і шукали нагоди схопити Ісуса, але боялися народу. Тому залишили Його й відійшли.

Питання про податок

13 Потім вони надіслали до Нього деяких фарисеїв та іродіан, щоб впіймати Його на слові.

14 Ті прийшли та запитали Його:

— Учителю, ми знаємо, що Ти праведний, ні на кого не зважаєш, адже не дивишся на людське обличчя, а правдиво навчаєш Божого шляху. Чи годиться платити податок Кесареві, чи ні? Платити чи не платити?

15 Ісус, знаючи їхнє лицемірство, сказав їм:

— Чому ви випробовуєте Мене? Дайте Мені динарій, щоб побачити.

16 Вони принесли:

Він сказав:

— Чиє це зображення та напис?

— Кесаря!

---

* **12:11** 12:11 Див. Пс. 117:22, 23.

17 Тоді Ісус сказав їм:

—Віддайте Кесареві Кесареве, а Богові – Боже!

І вони дивувалися з Нього.

Питання про воскресіння

18 Прийшли до Нього садукєї, які кажуть, що немає воскресіння з мертвих, і запитали Його:

19 —Учителю, Мойсей написав нам: «Якщо чийсь брат помре та залишить дружину, не залишивши жодної дитини, то нехай його брат візьме дружину померлого та підніме нащадка своєму братові».†

20 Було семеро братів. Перший одружився та помер, не залишивши дітей. 21 Другий одружився з вдовою, але він помер, не залишивши дітей, також і третій. 22 І ніхто із сімох не залишив дітей. Після всіх померла й жінка. 23 При воскресінні, коли воскреснуть, дружиною котрого з них вона буде? Адже всі семеро мали її за дружину.

24 Ісус сказав їм:

—Чи не тому ви помиляєтеся, що не знаєте ані Писання, ані сили Божої? 25 Бо коли воскресають з мертвих, не одружуються й не виходять заміж, а є як ангели на небі. 26 А щодо воскресіння з мертвих, хіба ви не читали в книзі Мойсея про те, що сказав йому Бог при полум'ї вогню тернового куща: «Я – Бог Авраама, Бог Ісаака і Бог Якова»?‡ 27 Він є Богом не мертвих, а живих! Дуже помиляєтесь!

Найбільша заповідь

28 Один із книжників, підійшовши, послухав, як вони говорили й, побачивши, що Ісус добре відповів садукєям, запитав Його:

—Яка заповідь перша з усіх?

---

† 12:19 12:19 Див. Повт. 25:5-6. ‡ 12:26 12:26 Див. Вих. 3:6.

29 Ісус відповів:

—Перша є: «Слухай Ізраїлю, Господь Бог твій – це єдиний Господь. 30 Люби Господа Бога свого всім серцем своїм, усією своєю душею, усім своїм розумом і всією силою своєю». § 31 А друга: «Люби ближнього свого, як самого себе». * Немає заповіді важливішої від цих двох.

32 Книжник сказав Йому:

—Добре, Учителю! Ти правильно сказав: Бог єдиний, і немає іншого, крім Нього. 33 І любити Його всім серцем, усім розумінням та всією силою, і любити ближнього, як самого себе, – це більше за всі цілопалення та жертви.

34 Побачивши, що він мудро відповів, Ісус сказав йому:

—Ти недалеко від Царства Божого!

І більше ніхто не наважувався запитувати Його.

Чи є Христос Сином Давидовим?

35 У відповідь Ісус, навчаючи в Храмі, сказав:

—Чому книжники кажуть, що Христос є сином Давида? 36 Адже сам Давид через Духа Святого сказав: «Господь сказав Господеві моему:

„Сядь праворуч від Мене,
доки Я не покладу ворогів Твоїх,
як підніжок для Твоїх ніг“». †

37 Якщо сам Давид називає Його Господом, як Він може бути його Сином?

Багато людей слухало Його із задоволенням.

Ісус говорить про книжників

38 У Своему навчанні Він сказав: «Стережіться книжників: їм подобається одягатись у довгі одежі,

§ 12:30 12:30 Див. Повт. 6:4-5. * 12:31 12:31 Див. Лев. 19:18.

† 12:36 12:36 Див. Пс. 109:1.

вони люблять привітання на ринках, ³⁹ перші місця в синагогах та почесні місця на бенкетях. ⁴⁰ Вони з'їдають доми вдів, але прикриваються довгими молитвами. Вони отримають суворіше покарання».

Пожертва вдови

⁴¹ Ісус сів навпроти скрині для пожертв і дивився, як люди клали гроші в скриню. Чимало багатіїв клали багато. ⁴² Але підійшла одна бідна вдова, яка поклала дві лепти[‡], що разом складають один кодрант.

⁴³ Ісус покликав Своїх учнів і сказав їм: «**Істинно кажу вам: ця бідна вдова поклала в скриню більше, ніж поклали всі інші.** ⁴⁴ Адже всі клали зі свого достатку, а вона зі своєї бідності поклала все, що мала на прожиток».

13

Ісус говорить про руйнування Храму

¹ Коли Ісус виходив із Храму, один з Його учнів сказав Йому:

—Учителю, поглянь, яке каміння і які будівлі!

² Ісус сказав йому:

—**Ти бачиш ці величезні споруди? Не залишиться тут каменя на камені, який не був би зруйнований.**

³ Потім, коли Ісус сидів на Оливній горі навпроти Храму, Петро, Яків, Іван та Андрій наодинці запитали Його:

⁴ —Скажи нам, коли все це станеться і яка ознака того, що все це скоро здійсниться?

⁵ Ісус почав їм говорити:

—**Дивіться, щоб ніхто не ввів вас в оману!** ⁶ **Бо багато хто прийде в ім'я Мое й казатиме: «Це Я!»**

[‡] **12:42** 12:42 Лепта – це найдрібніша монета, дорівнює 1/28 динарія.

І багатьох введуть в оману. ⁷ Коли почуєте про війни та чутки про війни, не лякайтеся: це має статися, але це ще не кінець. ⁸ Повстане народ проти народу й царство проти царства. У різних місцях будуть землетруси та голод. Але це – лише початок страждань*. ⁹ Будьте обережні! Адже видаватимуть вас до судів і в синагогах битимуть вас. Поведуть вас до правителів та царів заради Мене, на свідчення їм. ¹⁰ Але спочатку Добра Звістка має проповідуватись усім народам. ¹¹ Коли поведуть вас видавати до суду, не турбуйтеся, як і що казати. Але говоріть те, що буде дано вам у той час. Адже не ви будете говорити, а Дух Святий. ¹² Брат видасть на смерть брата, а батько – дитину. Повстануть діти проти батьків та вбиватимуть їх. ¹³ І всі будуть ненавидіти вас через ім'я Мое. Але хто витримає до кінця, той буде спасений.

¹⁴ Коли побачите гидоту спустошення†, що сидить там, де їй не слід, – хто читає, нехай зрозуміє, – тоді ті, що в Юдеї, нехай тікають у гори. ¹⁵ Той, що буде на даху, хай не сходить і не входить, аби взяти щось зі свого дому; ¹⁶ той, що в полі, хай не вертається взяти свою одягу. ¹⁷ Горе вагітним і тим, що будуть годувати грудьми в ті дні. ¹⁸ Моліться, щоб це не сталося взимку. ¹⁹ Бо в ті дні буде таке страждання, якого не було від початку світу, що його створив Бог, дотепер і ніколи не буде. ²⁰ І якби Господь не скоротив тих днів, то жодна людина не була б врятована, але заради обраних, яких Він обрав, Господь скоротив ті дні. ²¹ Якщо тоді хтось скаже вам: «Ось тут Христос!», «Ось Він там!» – не

---

* **13:8** 13:8 Буквально: родових страждань. † **13:14** 13:14 Див. Дан. 9:27; 11:31; 12:11.

вірте. ²² Бо постануть лжехристи та лжепророки й робитимуть знамення та чудеса, щоб ввести в оману, якщо можливо, обраних. ²³ Ви ж стережіться. Я про все попередив вас!

Прихід Сина Людського

²⁴ Але в ті дні, після того страждання, «сонце померкне,

і місяць не буде світити;

²⁵ зірки впадуть із неба,

і сили небесні захитаються».[‡]

²⁶ Тоді побачать Сина Людського, Який приходить на хмарах із великою силою та славою. ²⁷ Тоді Він надішле ангелів, і вони зберуть Його обраних із чотирьох вітрів, від одного краю землі до краю неба.

²⁸ Від смоковниці навчіться її притчі: коли гілка стає вже м'якою й пускає листя, ви знаєте, що літо близько. ²⁹ Так і ви, коли побачите, що це збувається, знайте: *прихід близько, уже біля дверей.*

³⁰ Істинно кажу вам: не мине цей рід, поки все це не станеться. ³¹ Небо та земля проминуть, але слова Мої не проминуть.

Ніхто не знає дня та години

³² А про той день і про ту годину ніхто не знає: ні ангели небесні, ні Син, а тільки Отець. ³³ Стережіться, пильнуйте, бо не знаєте, коли прийде той час.

³⁴ Подібно як чоловік, який, вирушивши в подорож, залишив свій дім і дав своїм рабам владу, кожному своє доручення, а сторожеві наказав пильнувати.

³⁵ Пильнуйте, бо не знаєте, коли господар дому прийде: увечері, опівночі, коли заспіває півень або вранці, ³⁶ щоб, прийшовши несподівано, не знайшов

[‡] **13:25** 13:25 див. Іс. 13:10; 34:4.

вас уві сні. ³⁷ Те, що Я кажу вам, усім кажу: пильнуйте!

14

Змова проти Ісуса

¹ Через два дні була Пасха та свято Опрісноків. Первосвященники та книжники шукали, як би підступом схопити та вбити Ісуса. ² Але говорили: «Не у свято, щоб не сталося якогось заворушення в народі».

Помазання Ісуса

³ Ісус був у Віфанії, у домі Симона прокаженого. Коли Він сидів за столом, прийшла одна жінка, яка принесла алебастровий глечик із дуже дорогим чистим нардовим миром. Вона розбила алебастровий глечик і вилила миро на голову Ісуса.

⁴ Однак деякі з обуренням *говорили між собою:*

—Навіщо така трата мира? ⁵ Це миро можна було продати більше, ніж за триста динаріїв, та роздати бідним.

І докоряли їй.

⁶ Але Ісус сказав:

—Залишіть її, чому ви докоряєте їй? Вона зробила добре діло для Мене. ⁷ Бідних ви завжди маєте з собою*, коли схочете, можете їм допомогти, а Мене не завжди матимете. ⁸ Вона зробила, що змогла. Помазала миром Мое тіло, щоб приготувати до поховання. ⁹ Істинно кажу вам: всюди, де буде проповідуватись ця Добра Звістка у всьому світі, будуть казати й те, що вона зробила, на згадку про неї.

Юда зраджує Ісуса

---

* **14:7** 14:7 Див. Повт. 15:11.

10 Юда Іскаріот, один із дванадцятьох, пішов до первосвященників, щоб видати їм Ісуса. 11 Почувши про це, вони зраділи та обіцяли дати Йому грошей. І відтоді він шукав слушної нагоди, щоб Його видати.

Остання вечеря

12 У перший день свята Опрісноків, коли приносили пасхальну жертву, учні запитали Ісуса:

—Де Ти хочеш, щоб ми пішли та приготували Тобі спожити Пасху?

13 Він надіслав двох учнів і сказав їм:

—Ідіть у місто, вас зустрине чоловік, який нестиме глечик із водою. Ідіть за ним. 14 Куди він увійде, скажіть господареві дому: «Учитель питає: „Де Моя кімната, у якій Я буду споживати Пасху з Моїми учнями?“» 15 І він покаже вам нагорі велику прибрану й готову кімнату – там і приготуйте для нас.

16 Учні пішли й, прийшовши в місто, знайшли все саме так, як казав їм Ісус, та приготували там Пасху.

17 Коли настав вечір, Він прийшов разом із дванадцятьма.

18 А як вони сиділи за столом та їли, Ісус сказав:

—Істинно кажу вам: один із вас, хто їсть зі Мною, зрадить Мене.

19 Вони засмутилися й почали запитувати Його, один за одним:

—Це не я?

20 Він сказав їм:

—Один із дванадцятьох, той, хто вмочає хліб разом зі Мною в миску. 21 Син Людський, безумовно, іде, як про Нього написано, але горе тому чоловікові, через якого зраджено Сина Людського. Було б краще тому чоловікові не народжуватись.

22 Коли вони їли, Ісус узяв хліб, благословив його, розламав та дав їм, кажучи: «Візьміть, це є тіло Мое».

23 Потім узяв чашу, подякував і дав її учням, і пили з неї всі. 24 Він сказав їм: «Це кров Моя, кров Нового Завіту, яка проливається за багатьох. 25 Істинно кажу вам: не питиму більше з цього виноградного плоду до дня, коли питиму нове вино в Царстві Божому».

26 І, проспівавши пісні, вони пішли на Оливну гору.

Ісус говорить про зречення Петра

27 Тоді Ісус сказав учням:

— Усі ви відмовитесь від Мене, бо написано:
«Уражу пастиря –
і вівці розсіються».†

28 Але після Мого воскресіння Я піду до Галілеї, і там ми зустрінемось.

29 Петро сказав Йому:

— Навіть якщо всі зречуться, я – ніколи.

30 Ісус сказав йому:

— Істинно кажу тобі: цієї ночі, перед тим, як півень двічі заспіває, ти тричі зречешся Мене.

31 Але Петро ще сильніше наполягав:

— Навіть якщо треба буде померти разом із Тобою, усе одно я не зречуся.

І всі сказали так само.

Ісус молиться в Гефсиманії

32 Потім вони прийшли до місця, яке називається Гефсиманія, і Ісус сказав Своїм учням:

— Посидьте тут, поки Я помолюся.

33 Він узяв з Собою Петра, Якова та Івана й почав сумувати та тривожитись. 34 Він сказав їм:

— Моя душа страждає смертельно! Залишайтеся тут та пильнуйте.

35 І, відійшовши трохи далі, упав на землю та молився, щоб, якщо можливо, ця година обминула

† 14:27 14:27 Див. Зах. 13:7.

Його. ³⁶ Він казав: «Авва! Отче! Для Тебе все можливо! Нехай ця чаша обмине Мене. Але нехай буде не як Я хочу, а як Ти».

³⁷ Повернувшись, знайшов, що вони заснули, та сказав Петрові:

—Симоне, ти спиш? Чи не міг ти однієї години пильнувати? ³⁸ Пильнуйте та моліться, щоб вам не впасти в спокусу! Бо дух бадьорий, а тіло немічне.

³⁹ І знов відійшов та молився, кажучи ті ж слова. ⁴⁰ Коли Він повернувся до учнів, знову знайшов, що вони сплять, бо їхні очі були обтяжені. Вони не знали, що відповісти Йому.

⁴¹ Коли прийшов утретє, сказав їм:

—Ви все ще спите та відпочиваєте? Досить, ось прийшла година, і Син Людський віддається в руки грішників. ⁴² Вставайте, ходімо! Ось наближається Мій зрадник.

Арешт Ісуса

⁴³ І відразу, коли Він ще говорив, підійшов Юда, один із дванадцятьох, і з ним натовп із мечами та киями – від первосвященників, книжників та старійшин. ⁴⁴ Зрадник дав їм такий знак, кажучи: «Той, Кого я поцілую, це Він, арештовуйте Його й візьміть під варту!»

⁴⁵ Наблизившись, він відразу підійшов до Ісуса й сказав: «Равві!»[‡] – і поцілував Його.

⁴⁶ Тоді вони наклали на Нього руки та заарештували Його. ⁴⁷ Один із тих, хто стояв поруч із Ним, вихопив меч, ударив раба первосвященника й відрубав йому вухо.

⁴⁸ Потім Ісус звернувся до них: «Ви вийшли проти Мене, як проти розбійника, з мечами та киями, щоб

[‡] 14:45 14:45 Або: Учителю.

заарештувати Мене. ⁴⁹ Щодня Я був із вами, навчав у Храмі, і ви не заарештовували Мене. Але це сталося, щоб збулося Писання».

⁵⁰ І всі, залишивши Його, втекли. ⁵¹ Один юнак слідував за Ним, обгорнувшись у покривало на голе тіло. Вони схопили його, ⁵² але він, залишивши покривало, утік голий.

Ісус перед Синедріоном

⁵³ Ісуса повели до первосвященника, де зібралися всі первосвященники, книжники та старійшини. ⁵⁴ Петро ж ішов за Ісусом на відстані аж у двір первосвященника, сів разом зі слугами та грівся біля вогню.

⁵⁵ Первосвященники й весь Синедріон шукали свідчення проти Ісуса, щоб вбити Його, але не знаходили. ⁵⁶ Багато хто неправдиво свідчив проти Нього, але їхні свідчення не збігалися.

⁵⁷ Деякі піднялися та неправдиво свідчили проти Нього, кажучи:

⁵⁸ —Ми чули, як Він казав: «Я зруйную цей Храм рукотворний і за три дні Я збудую інший, нерукотворний».

⁵⁹ Але і в цьому їхнє свідчення не підтвердилося.

⁶⁰ Тоді первосвященник, піднявшись, став на середину й запитав Ісуса:

—Нічого не відповідаєш на те, що вони свідчать проти Тебе?

⁶¹ Але Він мовчав і нічого не відповідав.

Первосвященник запитав Його знову:

—Ти – Христос, Син Благословенного?

⁶² Ісус відповів:

—Я є.

І ви побачите Сина Людського,
Який сидить праворуч від Всемогутнього

й приходить на хмарах небесних!§

⁶³ Тоді первосвященник роздер свій одяг та сказав:

—Навіщо нам потрібні свідки? ⁶⁴ Ви чули богохульство! Що скажете? І всі вони вирішили, що Він заслуговує на смерть.

⁶⁵ Деякі почали плювати на Нього, закривали Йому обличчя та били кулаками, кажучи: «Пророкуй!»

І слуги теж били Його в обличчя.

Петро зрікається Ісуса

⁶⁶ У той час Петро був внизу, у дворі; туди підійшла й одна зі служниць первосвященника. ⁶⁷ Коли вона побачила Петра, який грівся біля вогню, придивилася до нього й сказала:

—І ти був з Ісусом із Назарета.

⁶⁸ Але Петро заперечив кажучи:

—Я не знаю й не розумію, про що ти говориш.

Він вийшов геть на переддвер'я. І тоді заспівав півень.

⁶⁹ Служниця знов побачила його й почала казати всім присутнім:

—Цей чоловік – один із них!

⁷⁰ Але він знову заперечив цьому.

Трохи пізніше ті, що були присутні там, сказали Петрові:

—Ти й справді один із них, бо ти галілеянин!

⁷¹ Але він почав клястися та присягати кажучи:

—Не знаю Цього Чоловіка, про Якого ви говорите!

⁷² І одразу заспівав півень удруге. Тоді Петро згадав слова Ісуса: **«Перед тим, як двічі заспіває півень, ти тричі зречешся Мене».**

І, згадавши, він гірко заплакав.

---

§ 14:62 14:62 Див. Пс. 109:1; Дан. 7:13.

15

Ісус перед Пилатом

¹ Вранці наступного дня первосвященники скликали раду разом зі старійшинами, книжниками та всім Синедріоном. Потім зв'язали Ісуса та повели й передали Його Пилатові.

² Пилат запитав Його:

—Ти Цар юдеїв?

Ісус відповів:

—**Ти кажеш це!**

³ Первосвященники звинувачували Його в багатьох речах.

⁴ Пилат знов запитав Ісуса:

—Ти нічого не відповідаєш? Дивись, скільки проти Тебе обвинувачень!

⁵ Але Ісус більше нічого не відповідав, і Пилат дуже здивувався.

Засудження Ісуса

⁶ На кожне свято *намісник* відпускав їм одного з в'язнів, якого вони просили. ⁷ У той час був один в'язень, на ім'я Варавва, який разом із бунтівниками був винний у вбивстві. ⁸ Люди прийшли й почали просити Пилата, щоб він зробив, як завжди.

⁹ Пилат відповів їм:

—Чи бажаєте, щоб я відпустив вам Царя юдеїв?

¹⁰ Бо він знав, що через заздрощі первосвященники видали Ісуса.

¹¹ Але первосвященники вмовили людей просити, щоб краще відпустив їм Варавву.

¹² Пилат знову звернувся до них:

—А що хочете, щоб я зробив із Тим, Кого називаєте Царем юдеїв?

¹³ Вони ж знов закричали:

—Розіпни Його!

¹⁴ Пилат запитав:

—Яке ж зло Він скоїв?

Але вони ще сильніше закричали:

—Розіпни Його!

¹⁵ І так Пилат, бажаючи догодити людям, відпустив їм Варавву, а Ісуса наказав бичувати та віддав на розп'яття.

Воїни знущуються над Ісусом

¹⁶ Воїни відвели Ісуса до двору, тобто до преторії, та скликали всю когорту. ¹⁷ Вони наділи на Нього багряницю, сплели та поклали на голову вінок із тернини. ¹⁸ І почали вітати Його: «Вітаємо Тебе, Царю юдеїв!» ¹⁹ Вони били Його тростиною по голові, плювали на Нього й, падаючи на коліна, вклонялися Йому. ²⁰ Коли закінчили знущатися, зняли з Ісуса багряницю, надягнули на Нього Його одяг і відвели, щоб розп'яти Його.

Розп'яття Ісуса

²¹ Воїни примусили одного перехожого, Симона з Кирени, що повертався з поля, батька Олександра та Руфа, нести хрест Ісуса. ²² Привели Ісуса на Голгофу (що в перекладі означає «місце Черепа»). ²³ Дали Йому випити вина, змішаного з миррою, але Він не взяв. ²⁴ Потім, розп'явши Ісуса, вони розділили між собою Його одяг, кидаючи жереб, хто що візьме.

²⁵ Коли Його розп'яли, була третя година*. ²⁶ І написали Його провину:

цар юдеїв.

²⁷ Разом із Ним розп'яли двох розбійників: одного – праворуч, а іншого – ліворуч від Нього.

---

* **15:25** 15:25 Дев'ята година ранку.

28 І збулося сказане у Святому Писанні: «Його зараховано до злочинців».† 29 Ті, що проходили повз, богохульствували проти Нього. Вони хитали головами й казали: «Гей! Ти ж збирався зруйнувати Храм і відбудувати його за три дні. 30 Спаси Себе Самого, зійди з хреста!» 31 Первосвященники разом із книжниками також насміхалися з Нього, кажучи між собою: «Інших рятував, а Себе не може врятувати! 32 Якщо Він насправді Христос, Цар Ізраїля, то нехай зараз зійде з хреста, щоб ми побачили й повірили!» І ті, що були розіп'яті разом із Ним, також насміхалися з Нього.

Смерть Ісуса

33 Близько шостої‡ години настала темрява по всій землі – аж до дев'ятої§ години. 34 А о дев'ятій Ісус голосно закричав: «*Елої, Елої, лема савахтані?*» (що в перекладі означає: «*Боже Мій, Боже Мій, чому Ти покинув Мене?*»)*

35 Деякі з тих, що там стояли, почувши це, казали: «Дивіться, Він кличе Іллю!»

36 Хтось побіг, наповнив губку кислим вином, настромив на тростину й дав Йому пити, кажучи: «Облиште, побачимо, чи прийде Ілля зняти Його!»

37 Ісус же, голосно скрикнувши, віддав духа.

38 Завіса в Храмі розірвалася надвоє зверху донизу.

39 Сотник, який стояв навпроти Нього, побачивши, як Він помер, промовив: «Цей чоловік справді був Сином Божим!»

40 Були там і деякі жінки, які стояли поодаль і дивилися. Серед них були Марія Магдалина, Марія –

† 15:28 15:28 Див. Іс. 53:12. ‡ 15:33 15:33 Дванадцята година дня.

§ 15:33 15:33 П'ятнадцята година. * 15:34 15:34 Див. Пс. 21:1.

мати Якова молодшого та Йосії, і Саломія. ⁴¹ Коли Він був ще в Галілеї, вони слідували за Ним та служили Йому. Було й багато інших, які прийшли з Ним до Єрусалима.

Поховання Ісуса

⁴² Коли настав вечір, – а був день Приготування перед Суботою, – ⁴³ прийшов Йосиф з Ариматеї, поважний радник, який теж очікував Царства Божого. Він наважився піти до Пилата та просити тіло Ісуса. ⁴⁴ Коли Пилат дізнався, що Ісус уже помер, то здивувався й, покликавши сотника, запитав у нього, чи давно Ісус помер. ⁴⁵ Довідавшись від сотника, що Ісус дійсно помер, він віддав тіло Йосифові. ⁴⁶ Йосиф купив льняну тканину і, знявши тіло Ісуса, обгорнув його в полотно й поклав до гробниці, яка була висічена в скелі. До входу в гробницю привалив камінь. ⁴⁷ Марія Магдалина та Марія, *мати* Йосії, дивилися, де Його поховали.

16

Воскресіння Ісуса

¹ Після Суботи Марія, Марія Магдалина, Марія, *мати* Якова, і Саломія купили пахощі, щоб піти та намастити Його. ² На світанку першого дня тижня вони пішли до гробниці ³ й говорили між собою: «Хто відкотить нам камінь від входу в гробницю?» ⁴ Але коли придивилися, то побачили, що камінь, який був дуже великий, відкочено.

⁵ Увійшовши до гробниці, побачили юнака, одягненого в білий одяг, який сидів праворуч. Вони дуже злякалися. ⁶ Але він сказав їм: «Не бійтеся! Ви шукаєте Ісуса з Назарета, Який був розіп'ятий? Немає

Його тут: Він воскрес! Подивіться на місце, де Його поклали. ⁷ Ідіть та скажіть Його учням та Петрові, що Він іде перед вами в Галілею, там Його побачите, як Він казав вам».

⁸ Вони вийшли та побігли геть від гробниці, бо їх охопило тремтіння та подив. Вони нікому нічого не сказали, адже були охоплені страхом.*

Ісус з'являється Марії Магдалині та Своїм учням

⁹ Після Свого воскресіння вранці першого дня тижня Ісус найперше з'явився Марії Магдалині, з якої вигнав сім демонів. ¹⁰ Вона пішла та сповістила Його учнів, які плакали та сумували. ¹¹ Почувши, що Він живий і що вона Його бачила, вони не повірили.

¹² Після цього, Він з'явився в іншому вигляді двом із них, які йшли до села. ¹³ Вони повернулися та сповістили іншим, але їм теж не повірили.

¹⁴ Нарешті Він з'явився одинадцятьом, коли вони були за столом. Він докоряв їм за їхню невіру та впертість, бо не повірили тим, хто бачив Його воскреслим із мертвих.

Вознесіння Ісуса

¹⁵ Потім промовив: «Ідіть по всьому світі та проповідуйте Добру Звістку всім людям! ¹⁶ Хто повірить та охреститься, буде спасений, а хто не повірить, буде засуджений. ¹⁷ Такі ознаки будуть супроводжувати тих, хто увірував: в ім'я Мое будуть виганяти демонів, говоритимуть новими мовами, ¹⁸ якщо братимуть до рук змії або вип'ють отруту, це

---

* **16:8** 16:8 Деякі ранні рукописи після 8 вірша не містять віршів 9-20, а містять такі слова: Потім вони швидко розповіли про всі ці вказівки тим, хто був із Петром. Після цього Сам Ісус надіслав їх від сходу на захід проповідувати священне й нетлінне вічне спасіння. Амінь.

не нашкодить їм, на хворих покладатимуть руки, і ті зціляться».

¹⁹ Після того, як Господь Ісус промовив до них ці слова, Він вознісся на небо й сів праворуч від Бога. ²⁰ Вони пішли та проповідували по всьому світі, а Господь допомагав їм і підтверджував Слово ознаками, що його супроводжували.

Бібліка ® Відкрита Новий Переклад Українською
The New Testament and Psalms in Ukrainian language:
Бібліка ® Відкрита Новий Переклад Українською
copyright © 2022 Biblica, Inc.

Language: Українська (Ukrainian)

Contributor: Biblica, Inc.

Новий Завіт і Книга Псалмів, Бібліка ® Відкрита Новий Переклад Українською™
© 2022 Biblica, Inc.

New Testament and Psalms, Biblica® Open New Ukrainian Translation™
Copyright © 2022 by Biblica, Inc.

«Biblica» (Бібліка) є товарним знаком, зареєстрованим у бюро патентів та торгових марок США компанією «Biblica, Inc.» Використовується з дозволу.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Новий Завіт і Книга Псалмів, Бібліка ® Відкрита Новий Переклад Українською™
© 2022 Biblica, Inc.

New Testament and Psalms, Biblica® Open New Ukrainian Translation™
Copyright © 2022 by Biblica, Inc.

«Biblica» (Бібліка) є товарною знакою зареєстрованою в бюро патентів та торгових марок США компанією «Biblica, Inc.» Використовуються з дозволу.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 19 Apr 2023

68eb76bb-3f7e-5394-ae2f-83de54389ca2